

*MASTER
NEGATIVE
NO. 93-81629-10*

MICROFILMED 1993

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES/NEW YORK

as part of the
"Foundations of Western Civilization Preservation Project"

Funded by the
NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES

Reproductions may not be made without permission from
Columbia University Library

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright law of the United States - Title 17, United States Code - concerns the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material.

Under certain conditions specified in the law, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that the photocopy or other reproduction is not to be "used for any purpose other than private study, scholarship, or research." If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

This institution reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgement, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.

AUTHOR:

HAUSRATH, AUGUST

TITLE:

PHILODEMI PERI
POIEMATON LIBRI...

PLACE:

LIPSIAE

DATE:

1889

Master Negative #

93-87629-10

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

88P48

DZ8

v.1

Hausrath, August, 1865-

Philodemi Περὶ ποιημάτων libri secvndi quae
videntvr fragmenta, dissertatio philologa quam ...
defendet scriptor Avgvstvs Havsrath ... Lipsiae,
typis B. G. Tevbneri, 1889.

28 p. 22 cm.

Volume of pamphlets

Restrictions on Use:

141033

MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 mm

REDUCTION RATIO: 11x

IMAGE PLACEMENT: IA IIA IB IIB

DATE FILMED: 8/5/93

INITIALS BAP

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

BIBLIOGRAPHIC IRREGULARITIES

MAIN
ENTRY: HAUSNATH, AUGUST
philosophy

Bibliographic Irregularities in the Original Document

List volumes and pages affected; include name of institution if filming borrowed text.

_____ Page(s) missing/not available: _____

_____ Volumes(s) missing/not available: _____

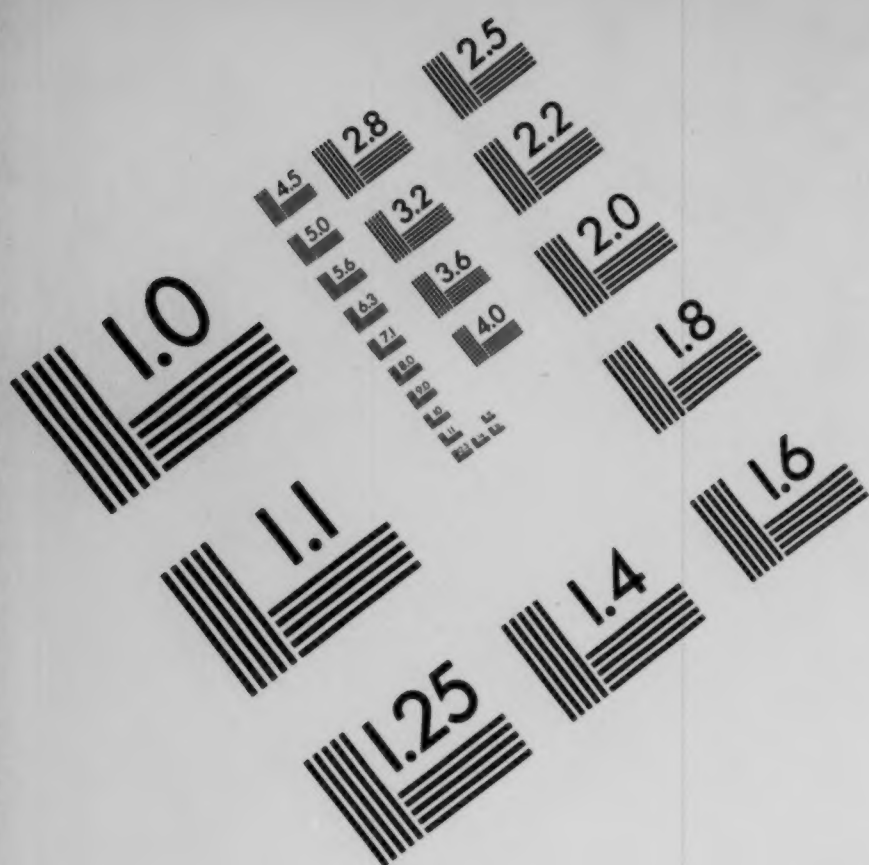
☒ Illegible and/or damaged page(s): 5-8

_____ Page(s) or volumes(s) misnumbered: _____

_____ Bound out of sequence: _____

_____ Page(s) or illustration(s) filmed from copy borrowed from: _____

_____ Other: BEST COPY AVAILABLE

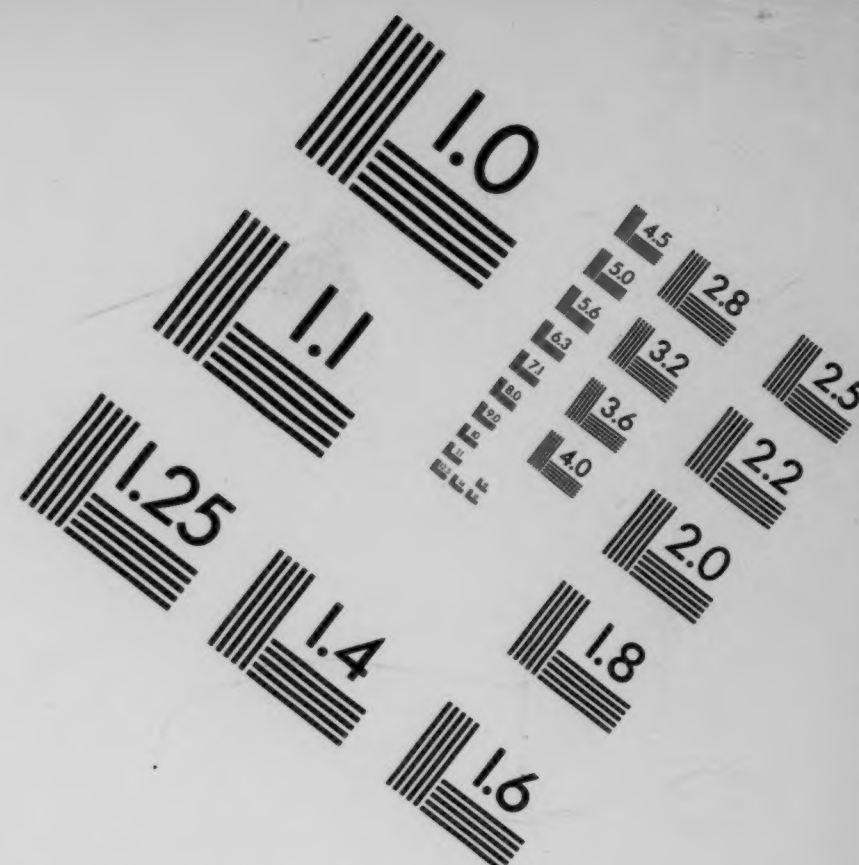

AIIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

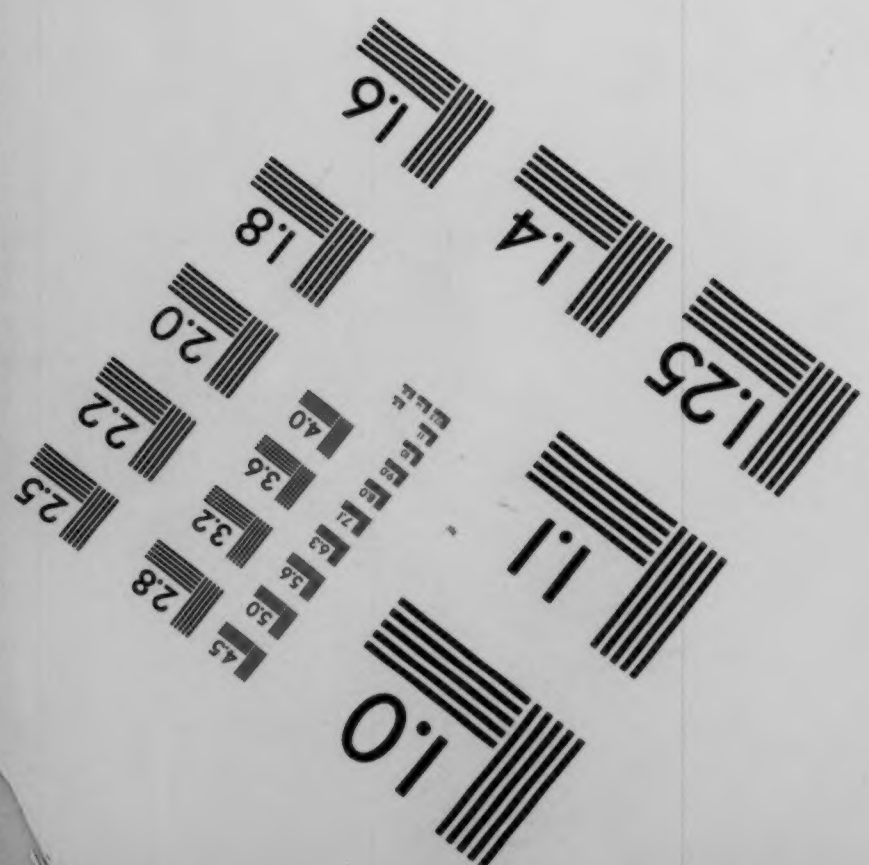
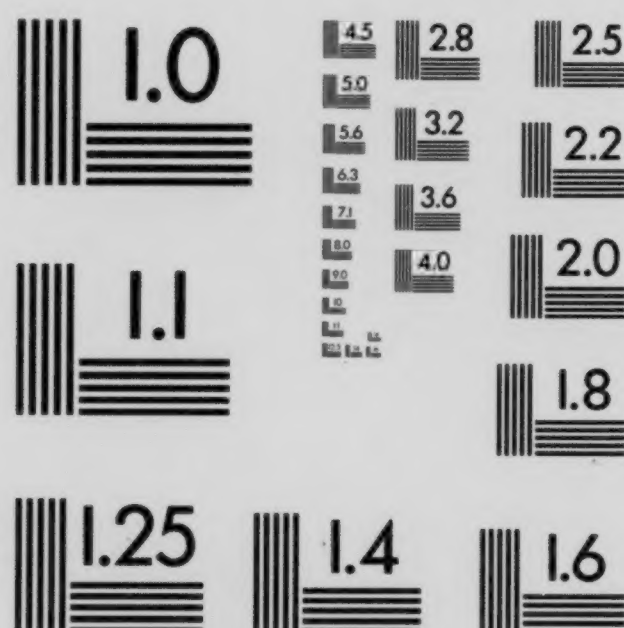
301/587-8202

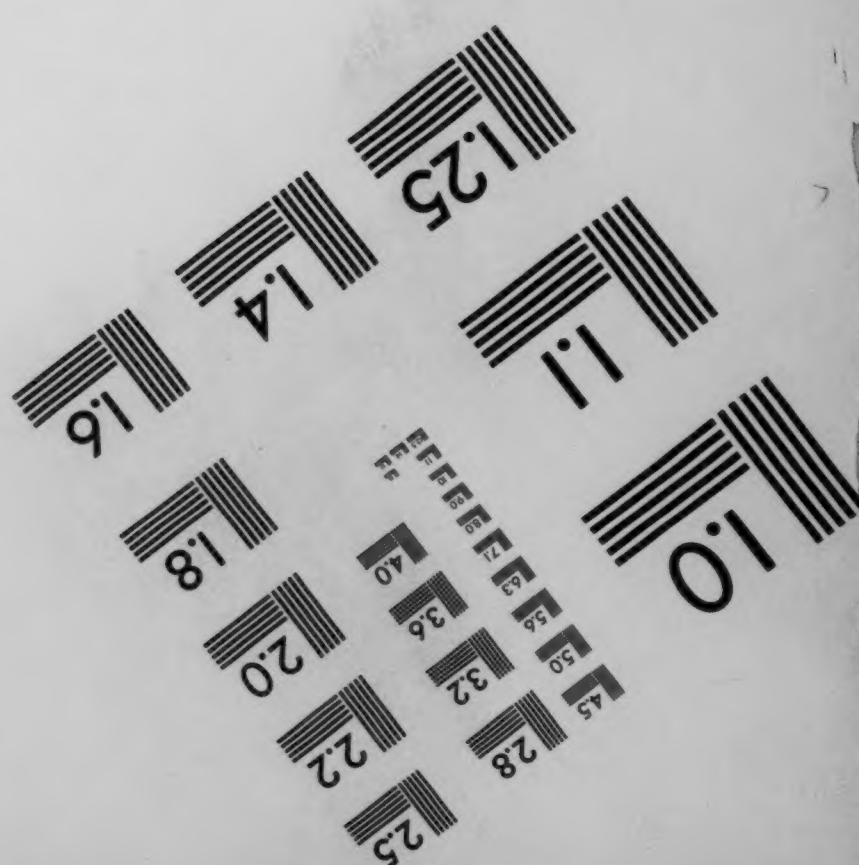
Centimeter

Inches

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

88P48
E26
no. 2

PHILODEMI
ΠΕΡΙ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

LIBRI SECVNDI

QVAE VIDENTVR FRAGMENTA,

DISSERTATIO PHILOLOGA

QVAM

AD SVMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

RITE IMPETRANDOS

AMPLISSIMO IN VNIVERSITATE FRIDERICIA GVILELMIA
RHENANA PHILOSOPHORVM ORDINI

TRADITAM VNA CVM SENTENTIIS CONTROVERSIS

DIE XIII MENSIS AVGVSTI ANNI MDCCCLXXXVIII HORA XII

PVBlice DEFENDET

SCRIPTOR

AVGVSTVS HAVSRATH

HEIDELBERGENSIS

ADVERSARII ERVNT

ERICVS PERNICE

OTTO CVNTZ

ERICVS LIPPELT

LIPSIAE

TYPIS B. G. TEVBNERI

MDCCCLXXXIX

FRANCISCO BVECHELER

HERMANNO VSENER

Commentariorum περὶ ποιημάτων fragmenta permulta in altera voluminum Herculanensium collectione¹⁾ edita sunt, ex voluminibus quorum tria modo auctoris nomen prae se ferunt, reliqua sine titulo tradita sunt. de Philodemi libro quarto quae supersunt (CA. II 148—58) suppleta edidit Theodorus Gomperzius in ephemeride austriaca „Zeitschrift für österreichische Gymnasien“ a. 1865 p. 718—20. ibidem ille libri quinti Philodemei (CA. II 159—97. cf. 198—208. volum. Herc. Oxon. II 117—35) argumentum a parte arravit, locos quosdam restituit, corrigens in his maxime Dübnerum, qui duodecim huius libelli paginas restitutas ceteras ex apographo Oxoniensi expressas ediderat anno 1840.²⁾ cetera volumina quomodo inter se cohaereant paucis inlustrare studuit idem Gomperzius, vir de tota hac chartarum Herculanensium provincia eximie meritis: „Wiener Studien“ II p. 140—42. sed quae tum sibi eruisse visus erat a parte nuper irrita esse iussit, postquam Ioannis Kemkii opera patefactum est, quam amplius fuerit in enarrandis adversariorum sententiis scriptor Gadareus. iam illa quoque fragmenta quae in quarto collectionis alterius tomo leguntur — haec enim adversarii cuiusnam scriptioni antea dederat — quin Philodemo tribuenda sint nullus dubitat Gomperzius: „Zu Philodems Büchern von der Musik“ p. 28. „Nachlese zu den Bruchstücken griech. Tragiker“ p. 13.³⁾ ego si quae in hac re effeci his paginis propono, non de uno quoque libro certa me invenisse confiteor; neque id mirum, cum decem saepe aut minus fragmentis constet volumen. sed de nonnullis atque eisdem gravissimis libris recte me statuuisse credo. haec igitur exponam, quo viam mihi muniam ad edendum commentarium omnium longe gravissimum — secundum, ut me evicturum esse spero, Philodemi de poematis librum.

pauca praemittere placet de volumine n. 1014 (CA. V 1—21.

1) CA. II 148—208. IV 109—208. V 1—23. VI 127—87. VII 81—123. VIII 163—65. IX 25—30. 31—32. X 1—13. XI 149—66. 167—82. cf. Comparetius „Villa dei Pisoni“ p. 71. 78. Scottius „Herculanensia, a descript. catal.“ etc. p. 74. 79.

2) Philologis Gothae conventum agentibus s. p. d. Fredericus Dübner. insunt fragmenta Philodemi περὶ ποιημάτων. Parisiis apud Didot fratres 1840.

3) Sitzungsberichte der Wiener Academie phil.-hist. Classe CXVI. I. p. 3 sq.

vol. Herc. Ox. I. 106—23), Demetrii de poematis librum secundum quod continet. editionem paraverat Lucignanus; hanc in actis academiae Neapolitanae repertam publici iuris fecit Barnabeus (giornale degli scavi II p. 65 sq.). addidit ille schedarum collationem suam eamque diligentissimam, quae plurimis locis cum fructu adhiberi potest. gravissima fragmenta restituit Bergkii in adnotatione ad Alcaei fragmentum quinquagesimum Poet. lyr. t. III⁴ p. 168 sq.¹) argumento hic libellus coniungitur cum libris περί λέξεως, quales inde a Theophrasto plurimos ediderunt rhetores. prior pars de compositione est: σύνδεσμοι (fr. XIV)²), ἀνυπότακτα (fr. X. XV), σημαντικά (fr. XI) tractantur. altera pars est de figuris elocutionis: ὀνοματοποιία (fr. XXI. XXIII), ἀντονομασία (fr. XXV. XXVI. XXVII), μετόληψις (fr. XXIX) explicantur crebris adhibitis poetarum locis. libellum hunc Demetrio illi Byzantio deberi, cuius e libro quarto περί ποιημάτων tria servavit fragmenta Athenaeus³), quem adhibet Philodemus I. V col. 9 (CA. II 170; vol. Herc. Ox. II 127) vs 34—35, Lucignani est coniectura probata Gomperzio et Scottio.⁴) que mihi in fragmentis occurrit quod obstare videretur.

Philodemi librorum argumenta a Gomperzio exposita repetere nolo. in singulis quibusdam ille quid statuerit in sequentibus adferendum erit.

iam volumina adgrediamur quae sine scriptoris nomine tradita sunt, ab eis profecti quae in quarto CA. volumine a p. 109—208 leguntur. nam in his cardinem versari totius quaestionis bene perspexit Gomperzius.⁵) leguntur ibi paginae incolumes vel mancae centum et duodecim. columnae vocantur ab editoribus Neapolitanis, quasi pristinus servatus sit schedarum ordo. at hunc turbatum esse quivis videbit, ubi primum indigestam hanc molem inspexerit. immo non unius modo sed quinque voluminum reliquias commixtas esse in indice voluminum CA. XI p. I adnotatur.⁶) Gomperzius hoc premere noluit; fragmenta omnia, in quibus trium se agnovisse scribarum manus dicit, uni auctori tribuenda censet. sed idem in his oppositarum scholarum vestigia ipse detexit: p. 206 manifesto iridentur Epicurei; alia Philodemum prodere videntur. circumspicienda igitur erunt vestigia, unde quae inter se convenient, quae aliena sint constet, ut in singulas partes hic acervus distribuatur.

quare quam accuratissime externam fragmentorum speciem examinavi, pagellarum ambitum emensus sum, computavi, quot

1) fugisse hoc videtur Scottium.

2) ordinem sequor quem e vestigiis in ipsa papyro conspicuis restituit Barnabeus l. s.

3) cf. Müllerus FHG II 624 adn. 1.

4) cf. Wiener Studien II 142; catal. p. 32.

5) Studien l. s.

6) „IV 109—208 (pap. n. 444. 460. 463. 1073. 1074) voluminum pagellae omnes praeter ultimam perierunt: quae melius fragmenta dicendae, cum non sint continuae“.

versus in una quaque pagina, quot litterae essent in versu, scribendi rationem observavi; deinde quaesivi, num quae his ex indiciis componenda visa essent, argumenti quoque similitudine cohaerent. hac ratione, si non de unius cuiusque fragmenti sede certa mihi enucleasse videbar, tamen in universum voluminum partes me recte composuisse credebam, cum tota hac quaestione perfecta animadverti in indice „papyrorum“, qui CA. XI p. VII illum voluminum excipit, indicasse iam Neapolitanos, quatenam singulis libris tribuenda essent. quod cum eo tempore factum crederem, cum volumina evolverentur, inutilem laborem meum fuisse putabam, illic certissima exstare testimonia. at mox vidi illos haud alia ratione quam me ipsum rem egisse. diviserunt enim inter duo volumina quae in eodem olim exstitisse certum est. Euripidis versus ex Ione petiti adferuntur p. 136 vs 24 sq. continuantur hi manifesto p. 140 (= Philod. π. ποιημ. libri secundi fr. 12. 13 editionis meae). at hanc paginam volumini n. 1073, illam volumini n. 460 vindicant editores Neapolitani. cohaesisse praeterea p. 137 et 157 (= Phil. π. ποιημ. I. II fr. 21. 22) optime perspexit Gomperzius.¹) at p. 137 voluminis 460 est secundum Neapolitanos, p. 157 voluminis 1073. alia indicia infra emergent. in editis igitur hi quoque tabulis singula volumina dignoscere studuerunt.

fragmenta quae inter vol. 460 et 1073 distribuunt Neapolitani²), ut ab eodem scriba depicta ita ex eodem libello servata esse mihi certum est. exaratus est hic libellus a scriba diligentissimo, qui magnis litteris atque amplis 16—18 fere singulos versus complevit. versus in singulis paginis exstant modo 26 modo 24. ille non satis habuit linea in margine sinistra addita novi enuntiati initium indicare, sed adpinxit quoque post ultimam enuntiati vocem stigma superne additum: ³). si in versus fine spatium supererat illud explevit hoc calami ductu <⁴). accentus interdum posuit⁵), uno loco aspirationis signum addidisse videtur. semper scripsit ποιητής⁶), πόημα⁷), πόησις⁸), ποιητικός⁹); quater — si apographo

1) Academy 1873 p. 37.

2) cf. index pap. CA. XI p. VIII. IX: 460: 109—32. 134—37. 158. 180. 1073: 138. 140. 152. 155—57. 160. 162. 166. 169. 173. 175. 200.

3) cf. p. 109 vs 7. 11. 17. p. 110, 6. 9. 111, 8 etc. (vol. 460). 140, 2. 5. 155 fr. a vs 4; fr. b vs 4. 9 etc. (vol. 1073).

4) cf. p. 109, 6. 7. 111, 17. 112, 2. 3. 4. 7 etc. (vol. 460). 140, 3. 156 fr. a vs 4. 157 fr. a vs 2; fr. b vs 1. 4. 6 (vol. 1073).

5) cf. p. 120, 20. 126, 1. 2. 13. 14. 18 etc. p. 136, 5. 6. 7 etc. (vol. 460). p. 140, 8—155 fr. b, 4. AIPCI (vol. 1073).

6) cf. p. 112, 1. 113, 8. 114, 20 etc. (vol. 460). 156 fr. a, 4. 16. 157 fr. b, 5. 160 fr. a, 7 etc. (vol. 1073).

7) cf. p. 112, 12. 114, 23. 116, 21 etc. (vol. 460). 138, 7. 175, 17 (vol. 1073).

8) cf. p. 131, 9 (vol. 460). 200, 23 (vol. 1073).

9) cf. p. 121, 5.

in talibus fides habenda est — adhibuit ποείν¹⁾, tot idem vicibus ποείν.²⁾

servavit ille iota purum³⁾, non pinguem litteris ei expressit, ut ab aliis scribis factum videbimus.

quibus observatis ut omnia haec uni libro tribuerem commotus sum; ad eundem refero alia quae inter voluminis 1074 fragmenta a Neapolitanis in indice exhibentur.⁴⁾ enumerantur ibi hae paginae 133*. 159. 161*. 163*. 164*. 165. 168*. 170*. 171. 172. 174*. 176. 177*. 178*. 179*. 192*. 193*. 194*. 196. 198. 199*. 201. 202*. 203* e quibus quae asterisco notavi plane eandem praebent pagellarum speciem, litterarum formam, scribendi rationem, quam modo indicavi. stigma insuper addita enuntiati finis indicatur⁵⁾, spatium eodem modo in fine versus expletur⁶⁾, ποιητής⁷⁾, πόημα⁸⁾, ποιητικός⁹⁾ scribitur, nusquam aliter. iota pinguis nullum exemplum. etiam argumento haec cum praecedentibus coniungi fragmenta ipsa docebunt.

plane alium ad aspectum praebent quae cetera volumini 1074 Neapolitanis vindicantur. haec scriba exaravit qui atramenti parca exiles litteras 18—21 composuit in singulis versibus atque eis brevioribus quam quas scriba ille adhibuit. versus leguntur in pagina 25 vel 26. quae quantum inter se differant ille cognoscere potest qui paginam 195 comparat cum pagina 196, quae secundum Neapolitanos in eodem se exceperunt volumine. differt autem praeterea distinguendi modus et scribendi ratio. hic quoque enuntiati finem stigma addita indicavit¹⁰⁾, sed desunt lineae illae quibus ab illo spatia expleri vidimus.¹¹⁾ hic quoque dedit ποιητής¹²⁾, πόημα¹³⁾, ποιητικόν¹⁴⁾, semel autem admisit ποιητής.¹⁵⁾ accedit quod hic i

1) cf. p. 114, 25. 115, 11. 117, 8. 120, 20.

2) cf. p. 114, 9. 11. 15. 126, 3.

3) huius observationis ratio non habita est in nonnullis coniecturis Büchelerianis meisque, quae tamen hanc ipsam ob causam minus certae mihi visae neque in textum receptae sunt.

4) CA. XI p. IX.

5) cf. p. 133, 4. 161 fr. a, 4. 8. 168, 3 etc.

6) cf. p. 133, 2. 3. 7. 10. 163, 2. 17. 173, 1. 6 etc.

7) cf. p. 133, 4. 161 fr. b, 1. 170, 2.

8) cf. p. 168, 7. 178, 4. 192, 7. 193, 8. 203, 9.

9) cf. p. 196, 15.

10) cf. p. 165, 1. 6. 171, 5. 172, 15. 23 etc.

11) nam quod p. 172, 4 in fine versus cuius prior pars evanuit et p. 195, 12 (cf. infra) post ΗΑΛΕΚΚΤΑΝ χ conspicitur διπλὴν περιεστιγμένην potius dixerim, altero loco propter correcturam adpositam.

12) cf. p. 171, 4. 15. 172, 19. 176 fr. b, 20. 201, 17.

13) cf. p. 165, 4. 172, 5. 176 fr. a, 3.

14) cf. p. 195, 22.

15) cf. p. 201, 8 quod tamen quin designatoris incuria ortum duxerit ipse vix dubito.

pingue reddidit ei litteris sibi ipse tamen non constans.¹⁾ denique quod ceteri scribae interdum admiserunt, ut vitiose inter binos versus dirimerent voces²⁾, id hic evitasse videtur. accedit quod plane in alio argumento haec fragmenta versantur, ut mox exponam.

separanda igitur duco haec ab eis quae adhuc composuimus; notandum autem videtur quod haec fragmenta omnia designavit Malesci, inciderunt Celentano et Corazza. hoc volumen in sequentibus littera IV b designavi. quod si in his impugnanda erant quae caussis non additis de voluminum partibus indicaverunt Neapolitani, de ceteris haud aliter statuemus. externa enim pagellarum forma, litterarum species, scribendi ratio, argumentum testatur componenda esse ea quae e volumine 444 petita dicunt Neapolitani.³⁾ tamen multum est quod conveniat cum illo quod primo loco descripsimus. stigme supraponitur post enuntiatum finitum⁴⁾, spatium expletur eodem modo (<⁵⁾, ποιητής⁶⁾, πόημα⁷⁾, πόησις⁸⁾, ποιητικός⁹⁾, ποείν¹⁰⁾ — numquam ποείν — scribitur. designavit haec fragmenta omnia G. B. Casanova, inciderunt complures. argumentum quoque quod condicione mox exponenda cum primi illius voluminis fragmentis cohaeret, in sequentibus primum illud nota IV a, hoc IV β_1 vocabimus.

fragmenta denique quae volumini 463¹¹⁾ adscribunt Neapolitani neque formae externae neque argumenti similitudine cum ceteris iunguntur. linea in margine sinistra addita enuntiati finis indicatur¹²⁾; ceteroquin caret notis. fragmenta haec omnia Celentano designavit, inciderunt complures. IV c hoc volumen vocabimus.

iam de singulorum voluminum argumento et de nexu quo cum ceteris de re poetica commentariis cohaereant quaerendum est. initium faciamus a volumine illo [963 IV c] quod modo descripsimus. id enim ab hoc loco omnino alienum est: ad rhetoricam spectat artem non ad poeticam. docere hoc possunt fragmenta duo ab Usenero edita in indice Epicureorum. primo [CA. IV p. 206, Usenerus l. s. s. v. Ναυσιφάνης] invehitur in Epicureos qui artem rhetoricam ipsi non excolentes pueriliter in Nausiphanem declamant, Idomeneum

1) cf. p. 195, 2 μικρών, 4 Εἴλιον, 18 βελτείους, 165, 6 γεινώσκειν, 201, 7 Εὐρεπίδαι; sed cf. 195, 14 Εὐριπίδην.

2) cf. 114, 19 εἰς πάντ', 117, 23 ἐν (vol. 460), 192 καὶ κόσμον (vol. 1074).

3) CA. XI p. VIII: 139. 141—51. 153—54. 167. 181. 197.

4) cf. p. 142, 4. 143, 6. 144, 11 etc.

5) cf. p. 143, 4. 151, 13. 167, 2. 5 etc.

6) cf. p. 141, 3. 148, 10.

7) cf. p. 145, 7. 151, 7.

8) cf. p. 144, 8.

9) cf. p. 148, 5. 151, 5.

10) cf. p. 146, 8. 154, 11. cf. 153, 7: ἐποποιία.

11) CA. XI p. VIII p. 182—91. 204—8.

12) cf. p. 182, 14. 184 fr. a, 4. b, 11 etc.

ipsorum sectae hominem extollunt. altero [CA. IV 208, Usenerus s. v. Ἀπολλοφάνης] per ironiam describitur quantopere audientes inflammaverit Apolophanes rhetor quidam, ut videtur. in ceteris quoque fragmentis ars rhetorica tractatur cf. 190 fr. b, 13 τὴν ῥητορικὴν, p. 205, 6 τοὺς ῥητορικοὺς, p. 207, 13 περὶ τῆς ῥητορικῆς, dum ex vocabulis artis poeticae propriis ne unum quidem occurrit. non dubitamus igitur statuere scripta haec esse περὶ ῥητορικῆς ab Epicureorum adversario.¹⁾

gravissimum volumen est IV a, cuius partes supra eruere conati sumus. quod qua ratione cum ceteris cohaereret Gomperzius — qui tamen de ambitu huius voluminis haud recte statuit, ut supra monuimus — expositurus, locos indicavit, ubi in ceteris scriptionibus hoc respici videretur.²⁾ quae nobis denuo examinanda erunt. primum autem quaerendum esse puto, quanam inter hoc volumen (IV a) et volumen n. 994 (CA. VI 127—187) intercedat necessitudo. gravissimos locos iam Gomperzius opposuit, qui ad restituenda ea quae ex volumine 994 petita sunt, Oxoniensi quoque huius voluminis apographo usus est. sunt autem hi.

CA. IV 134. Col. XXVI.
(= Phil. π. π. I. II fr. 19.)

.....κῶς κ[αὶ] ὅτι (?) ἡ
δ]ιάνοια οὐ βλέ[πεται,
κ]αταλείπετα[ι] τὸ ἀνα-
5 κ]ινοῦν κατὰ τ[ὸν] ἡ-
χο]ν. δεινὸν δ' ὡς ἐλέγε-
τ]ο, εἰ παρὰ τὸ τὴν διά-
ν]οιαν βλέπεσθαι ἀπο- <
στ]ερεθῆσεται ὁ ἦχος <
10 το]ῦ ἰδίου· θεωρητέον
τοί]γυν καὶ ἐπὶ τῶν δ- <
λων] οὐ τὸν ἦχον αὐτὸν
13 χωρὶς ὑ]ποτεταγμένων...

(sequuntur incerta.)

19 ὅτι δ' ἀρχηγὸν ἡ φωνή,
20 καὶ ἐκ τῶν ὀρνέων ἔς-
τιν ἰδεῖν. καὶ γὰρ ἐπ' ἐ-
κείνων χωρὶς τοῦ ἐκ-
πίπτοντος ἦχου ἀπο-
τελεῖται τις καὶ ἔναρ-

CA. VI 155.

βαρβαρίζοντων ἑτερο-
φώνων, τοῦ μ[ε]ν ἡδέω[ς]
ἡμᾶς ἀ[κ]οούει[ν], τοῦ δὲ [τ]ᾶ-
ναντ[ία]· κἂν διὰ μηδὲν
ἕτερον ἢ διὰ τὸ [ν] ἦχ]ον γεί- 5

1) cf. Usenerus l. s. „scriptor incertus (puto stoicus)“.

2) Academy 1873 p. 37. Studien l. s.

25 ὅρος φωνή, καθάπερ <
καὶ ἐπὶ τῇ[ς] ἀηδόν[ος] ||

vs 12 δ[λων] Usenerus; δ[μοίων]
de quo ego cogitaveram spatium
excedit.

vs 19—26 rest. Gomp. Acad. p. 37.
cf. Nachlese zu den Bruchstücken
der griechischen Tragiker p. 12—13.

CA. IV 162. Col. LXII.
(= Phil. I. II. fr. 20.)

φέρεται· τὴν δ' ὑπο[τετα-
γμένην] ἐνν[οιαν] ἄ(?)..
φῶμεν νῦν· οὐδ[ε] γὰρ ὁ
κύττακος οἶδεν ἐ[φ'] ὅ ῥ' ἰ-
5 γῶν διαλεχθεῖς τῇ[κει], ἀλ-
λ' ὁμῶς ἀποτελεῖ [καλοῦς]
τοὺς ἦχους, οὕτω[ς] ὡς
ὁ ἄνθρωπος καὶ.....

CA. IV 137. C. XXVIII.
(= Phil. I. II. fr. 21.)

5 ἐπὶ τῆς ἀη[δόνος] καὶ ἐ-
πὶ τῶν ἄλλων ὀρνέων,
οὕτω τοίνυν καὶ ἐπὶ <
τῶν ἐλληνιζόντων ὁ
μὲν ἦχος ἀποτελεῖ τὸ
10 ἴδιον κατὰ τὴν δ[ι]ά[νοιαν] —
ἢ δεινὸν ἂν εἴη, [τὰ] ἴ[δι]-
ᾶ τὸν ἐλληνισμὸν ἀπο-
στερεῖσθαι ἢ περιπα-
ται δ' ἴσως ὑπὸ ἄλλων
15 τινῶν, οἷον [ὅ]τα]ν ἐπὶ τοῦ
πλευσι ?]διὰν σοφοκλῆς
λέ]γει· ναῦται δ' ἐμῆρύ-
[σαν]το νη[ὸς] ἰσχά]δα, φε-
ρόμεθα γὰρ ἐφ' ὃ βο]ύλε-
20 ται καὶ ὁ [ποητ]ῆς, οὐ
[κ]ἐπὶ τ[ὸν] κ[αρπὸν], καὶ περ ἴσως
γενομένης τινὸς πλη-

plurima restituit Gomp. l. s.

vs 10 κατὰ τὴν [χ]ά[ριν] ? Gomp.

vs 11 τὰ ἴδια Us., τὸ διὰ Gomp.

vs 16 τοῦ[δε] κατ' ἰ]δίαν Gomp.
πλευσιδιὰν vel ἐξορμῶν commendat
Büchelerus.

vs 21 [ὡς]περ Gomp.

νηται καὶ ἐ[πὶ] τῆς ἀηδό-
νος καὶ τῶν ἄλλων ὀρ-
νέων, πῶς ἀποδεικτι-
κόν ἐστι τοῦ <τὸ>ν ἐκ τῆς
ἀρθρώσεως ἦχον ἀπ[ο]-
τελεῖν τινα χ[ά]ριν; 10

cf. Büchelerus, mus. Rhen. t. 25.
p. 624 sq. Gomperzius, l. s.

CA. VI 153—154.

.....ὥστε
τοῦ λε[γ]ομένου[ν] βουλη[θε]ῖς
ὑπόδειγμα παραθεῖ-
[ν]αι, περ[ι]σπώμενο[ν] ὑ]πὸ
διανοήμ[ατος] ἦχου?
κατεχώρισε οὐ[χ] ἦττο[ν].
οἷον γὰρ, φησὶν, καὶ ὅταν 5
σοφοκλῆς εἴπῃ· ναῦται.
δ' ἐμῆρύσαντο νηὸς ἰς-
χάδα. [φε]ρόμεθα γὰρ ἐφ' ὃ
βούλε[τα]ι καὶ ὁ ποητής,
οὐ[κ] ἐπ[ὶ] τὸν [κ]αρπὸν [κα]ί- 10

cf. Büchelerus, Gomperzius l. s.

vs 3 περισπώμενο[ν] ὑ]πὸ διανοη-
μ[άτων] τοῦτο Gomp.

vs 4 οὐχ ἦττον Büch. l. s., οὐχ
ἡμεῖς Gomp.

vs 10 [ὡς]περ Gomp.

γῆς πρὸς τὴν ἀκοήν,
ἐν ἣ μᾶλλον ἂν τις ἐ-
25 ξεδέξατο τὸν καρ-
πὸν· τὸ δ' αὐτὸ καὶ [ἐ]π' ἀλ-

CA. IV 157. C. L.
(= Phil. I. II. fr. 22.)

λων συμβαίνει πλειό- <
νων· λέγει δ' ὡς οὐδὲ τὴν —

περ ἴσως γεν[ο]μέ[νης]
τινὸς πληγ[ῆς] πρ[ὸ]ς [τ]ὴν
[ἀκοήν, ἐ]ν ἣ[ι] μᾶλλον ἂν
τις ἐξεδ[έξα]το τὸν καρ-
[πὸν. τὸ] δ' αὐτὸ καὶ ἐπ' [ἀλ- 15
λων συμβαίνει πλειό-
νων, ὡς κα[ὶ] ἐπὶ τῶν ἀλ-
λων τοιοῦτο συμβαί-
νειν ὑπολαμβάν[ει] —
παραθεωρ[η]τέον δ' ἅμα
καὶ τὸ φύρειν ὁμοῦ δι-
άνοιαν ἀκοή, λέγοντα
γείνεσθαι τινα πληγὴν
πρὸς τὴν ἀκοήν, ἐν ἣ μᾶλ-
λον ἂν τις ἐξεδέξατο
τὸν καρπὸν. ἀ[λ]λὰ τόδε — 25

haec qui inspicit dubitare nequit, quin illud quod manibus
tenemus volumen IV a ante oculos habuerit, cui debentur quae vo-
lumine 994 traduntur. quae enim apud hunc leguntur CA. IV p. 137
vs 13 — p. 157 vs 2 verbo tenus exscripsit CA. VI 154, 5—19, ac
praemisso βουλευθείς vs 1, addito φησὶν vs 5 indicat alius philosophi
se adponere verba. sequuntur a vs 20 quae ipse contra disputat
scriptor. etiam quae in pagina 10 adposui huius scriptoris verba
— CA. VI 155, 1—11 — ad ea quae e volumine IV a exscripsi spe-
ctare, totius disputationis demonstrabit enarratio.

quam ita institutam fuisse credo. voluminis IV a auctor ad-
versarii cuiusdam sententiam labefactare studet, qui edixerat ver-
borum significatione subaudita tolli fructum, quem e verborum
sonitu capere posset poeta. incipit ab eo quod in utriusque senten-
tia commune est, sonitum iucundum esse in verbis, quae non ad
sententiam quae ipsis subest necessaria quadam cum vi audientis
animum convertunt. iam producit adversarii illam sententiam ver-
borum significatione subaudita dilui sonitum. miram hanc dicit et
contrarium eo demonstrare conatur, quod in avium cantu similli-
mum quid accidere exponit. quod quomodo in singulis praestiterit
hodie cognoscere iam non licet. tamen hanc eius ratiocinationem
fuisse pro certo habeo: in avium quoque cantu non nihiltribuendum
est articulatae voci, non omnia perficiuntur sono illo quem sponte
edunt aves. immo haec articulata vox primum videtur atque
illud quo maxime delectamur. si igitur in avium cantu pulcherri-
mum non efficitur nisi iuncta sint sonitus et vox articulata, eodem
modo apud homines in dictione re vera laudabili coniuncta sint
necesse est sonitus et quae verbis subiectae sunt sententiae. — ad-
scripsi e nexu simili petitum fragmentum [IV 162 a] quo tamen
non continuatur pagina anteposita. psittacus qui qua de re loquatur

ipse ignarus summopere homines quosdam delectare potest, pro
exemplo est sonitum pulchrum effici posse sententiae nulla ratione
habita. hoc igitur fragmentum cum eis quae in summa pagina 134
leguntur componendum erit. argumentatio autem quam in media et
ima hac pagina cognovimus, p. 137 concluditur paene eisdem verbis
quibus p. 134 instituta est: ἡ δεινὸν ἂν εἴη κτλ. si in avium cantu
subaudita vox articulata non laedit aures, immo voluptatem cumu-
lat, in dictione etiam ornata subaudita in singulis verbis sententiae
non offendunt, immo delectationem perficiunt. id autem, ut in verbis
audiatur simul sonus qui efficitur litteris non sine cura compositis
ac sententiae, verbis quae insunt, illi proprium videtur esse τοῦ
ἐλληνίζειν: δεινὸν ἂν εἴη ἀποστερεῖσθαι τὰ ἴδια τὸν ἐλληνισμόν.

ex eis quae contra disputata erant in vol. 994 ultima modo
servata sunt CA. VI p. 155 cf. p. 11. intellegimus negasse illum
voluptatem ullam percipi posse ex articulatis quae ex avium faucibus
exeant vocibus, quo ut fundamento alter nisus erat. itaque ne ea
quidem quae ille de sociando cum sententiis in dictione ornata so-
nitu inde effecerat, huic probantur.

adnectitur — CA. IV 137, 13 — alia disputatio arcte cum prio-
ribus cohaerens. scriptor cui quae in vol. IV a exstant debentur post-
quam exposuit, quomodo ex sua sententia bene iungantur ἡ hoc et
διάνοια, iam docet quomodo fieri possit, ut privaretur poeta sonitus
opera auribus gratissima. pro exemplo ei est Sophocles, qui quod
— fr. 690 Nauck — ἰσχάδα navis ancoram esse voluit, non ficum,
quem e voce bene sonanti capere potuit fructum diluit ipse. novam
enim hanc vocis ἰσχάς significationem animo dum percipiunt auditores,
pulcher quo praedita est vox sonitus inauditus diffuit.

tota haec tractatio refertur, ut supra monuimus, in vol. 994.
p. 154. cf. p. 11. servatur ibi refutationis quoque quam ille ad-
iunxerat initium hoc. παραθεωρητέον δ' ἅμα καὶ τὸ φύρειν ὁμοῦ
διάνοιαν ἀκοή, λέγοντα γείνεσθαι τινα πληγὴν πρὸς τὴν ἀκοήν
ἐν ἣ μᾶλλον ἂν τις ἐξεδέξατο τὸν καρπὸν.

pauca haec servata sunt verba, dignissima tamen de quibus
explicatius agatur, indicium enim praebere videntur a quam schola
steterit uterque scriptor.

CA. IV 137, 18 sq. exponitur audientes Sophoclis illum versum
deduci ad ancorae notionem, quam ipse voci ἰσχάς inesse voluit
Sophocles, quamquam ictus fiat in aures quo fieri potius memoria
audientibus excitetur. obicitur CA. VI 154 ita statuentem confudisse
illum, quae mentis sint et quae aurium.

haec inlustranda sunt e philosophorum veterum de auditu et
de voce humana sententiis. redit autem quaestio ad enarrandam
Stoicorum et Epicureorum doctrinam. nam quae his de rebus sta-
tuerat Plato¹⁾, leviter modo immutata repetierunt Stoici; hi for-

1) Plat. Tim. p. 67^b: ὅλως μὲν οὖν φωνὴν θάμμεν τὴν δι' ὧτων ὑπ'

mulas invenerunt posteris omnibus decantatas.¹⁾ Aristoteles autem et Peripatetici²⁾ non ad eas usque doctrinae pervenerunt subtilitates, quibus nobis nunc opus est.

Stoici³⁾ igitur a mente loquentis emitti docuerunt spiritum quo pulsum aerem auribus accidere audientium. corpoream habuerunt vocem, ut quae aures feriat hominum.⁴⁾ auditum dicunt spiritum, qui ab auribus usque ad animi partem illam principalem, quam in corde collocaverunt vel in capite⁵⁾, porrigatur. hunc moveri cum in aures intret vox, quae similiter ut in ceram anulus verborum imprimat characteres.⁶⁾

aliter rem sibi fingebat Epicurus.⁷⁾ ille noluit aera feriri a spiritu quem edimus loquentes, sed hunc ipsum fluxum quem e pectore ut vocem emittimus servari credidit et perferri ad audientium aures, divisum quidem in aequalium partium corpuscula, quae tamen et inter se invicem et cum ore cohaereant loquentis. labris

ἀέρος ἐγκεφάλου τε καὶ αἵματος μέχρι ψυχῆς πληγὴν διαδιδόμενην, τὴν δ' ὑπ' αὐτῆς κίνησιν, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μὲν ἀρχομένην, τελευτῶσαν δὲ περὶ τὴν τοῦ ἥπατος ἔδραν, ἀκοήν. Aetius [Plut.] plac. IV 19. p. 407^b 22 D. Πλάτων τὴν φωνὴν ὀρίζεται πνεῦμα διὰ στόματος ἀπὸ διανοίας ἡγμένον καὶ πληγὴν ὑπὸ ἀέρος δι' ὠτων καὶ ἐγκεφάλου καὶ αἵματος μέχρι ψυχῆς διαδιδόμενην. idem IV 16. 406 D.: Πλάτων καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ πλήττεσθαι τὸν ἐν τῇ κεφαλῇ ἀέρα. τοῦτον δ' ἀνακλᾶσθαι εἰς τὰ ἡγεμονικά καὶ γίνεσθαι τῆς ἀκοῆς τὴν αἰσθησιν. cf. praeterea Theophr. physic. opinion. de sens. 5. p. 500. 14 D.

1) Laetius Diog. VII 55: ἐστὶ δὲ φωνὴ ἀὴρ πεπληγμένος, ἢ τὸ ἴδιον αἰσθητὸν ἀκοῆς... Ζῶου μὲν ἐστὶ φωνὴ ἀὴρ ὑπὸ ὀρμῆς πεπληγμένος, ἀνθρώπου δὲ ἐστὶν ἐναέριος καὶ ἀπὸ διανοίας ἐκπεμπομένη. quid intersit inter Platonis et Stoicorum sententiam Pollux docere potest (II, 4. 26): φωνὴ ἀὴρ πεπληγμένος· πλήττει γὰρ τὴν ἐπιλωττίδα (Stoicorum doctrina). ἢ πληγὴς ἀέρος· πλήττεται γὰρ τοῖς φωνητηρίοις καὶ ὡς διηχῆς ἐξηκεῖ (ita Plato καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ).

2) Aristot. de anima II 8 p. 420^b 25: δέεται δὲ τῆς ἀναπνοῆς καὶ ὁ περὶ τὴν καρδίαν τόπος πρῶτος. διὸ ἀναγκαῖον εἶναι ἀναπνεομένου εἰσιέναι τὸν ἀέρα. ὥστε ἡ πληγὴ τοῦ ἀναπνεομένου ἀέρος ὑπὸ τῆς ἐν τούτοις τοῖς μορίοις ψυχῆς πρὸς τὴν καλουμένην ἀρτηρίαν φωνὴ ἐστὶν κτλ. cf. ib. p. 419^b 33—35. Arist. probl. XI 23 p. 901^b 16: ἡ φωνὴ ἐστὶν ἀὴρ τις ἐχηματισμένος καὶ φερόμενος.

3) de Stoicis testimonia congesserunt Menagius ad Laert. VII, 55. Schmidt de Stoicorum grammatica p. 16—17 adn. 27—31. cf. praeterea Prantelius in historia logicae t. I p. 414—15. Zellerus in philos. Graec. hist. t. III, 7^a p. 68 adn. 6.

4) Laetius l. s. Aetius IV 20 p. 410 D. Eustathius ad Il. II 490 p. 261, 23.

5) Laert. VII 159; Aet. IV 21 p. 411^a 22 D.

6) Aet. [Plut.] IV 21 p. 411 D.: .. ἀκοὴ δὲ πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρι ὠτων. id. IV 20 p. 410 D.: αἰσθανόμεθα γὰρ αὐτῆς (scil. τῆς φωνῆς) προσπιπούσης τῇ ἀκοῇ καὶ ἐκτυπούσης καθάπερ δακτυλίου εἰς κηρόν.

7) cf. Epicuri epistola ad Herodotum Laert. Diog. X 52—53. Epicurea ed. Usener p. 13, 10—14, 8. Aetius [Plut.] IV 19, 2 p. 408 D. = fr. 321 Us. Lucr. IV 524—614. II 410—13 — quos adfert Usenerus ad Epicuri l. s. p. 377.

primoribus conformari dixit verba, quae quoniam ea qua indicavi ratione accedunt ad aures, ita has afficiunt, ut plane id exaudiat quod voluerit interlocutor.¹⁾ doctrinae subtilitates altius non persequar; adscribam verba quaedam Epicuri in hac ipsa disputatione adhibita quae reducent nos ad voluminum locos illos unde huc delati sumus.

Epic. ad Herod. L. D. X 53 p. 14, 2 Us. οὐκ αὐτὸν οὖν δεῖ νομίζειν τὸν ἀέρα ὑπὸ τῆς προειμένης φωνῆς ἢ καὶ τῶν ὁμογενῶν σχηματίζεσθαι (πολλὴν γὰρ ἔνδειαν ἔχει τοῦτο πάσχειν ὑπ' ἐκείνης), ἀλλ' εὐθὺς τὴν γινομένην πληγὴν ἐν ἡμῖν ὅταν φωνὴν ἀφιώμεν, τοιαύτην ἐγκλισιν ὄγκων τινὸς βέβρυχτος πνευματώδους ἀποτελεστικὴν ποιεῖσθαι, ἢ τὸ πάθος τὸ ἀκουστικὸν ἡμῖν παρασκευάζει. paullulum variata doctrina quam supra exposuimus profertur. quod mittam.²⁾ verba modo quae litteris distinxī velim conferantur cum illis quae in volumine IV a legimus: καίπερ ἴσως γενομένης τινὸς πληγῆς πρὸς τὴν ἀκοήν, ἐν ἣ μᾶλλον ἂν τις ἐξεδέξατο τὸν καρπὸν. priore loco quin πληγὴ idem sit quod φωνὴ dubitari nequit: flatus ille corpusculorum materiae cuiusdam aeriae notatur quem loquentes eicimus. eandem interpretationem alteri loco adhibendam esse credo. dicit ille: si in scaena ἰσχάς vocem pronuntiabit actor, ictus quidam incidet in aures audientium, in quo fici notionem inesse omnes primo auditu putabunt. in ictu nemo unquam verbi notionem adsequetur. πληγὴ vertendum est flatus, quod superiore loco — p. 14 — ponere nolui haec ne praeciperem. „beim Anhören dieses Sophoklesverses trifft eine Schallwelle unser Ohr, in der wir zunächst die Feige verstehen“ — sive „verstehn sollten“. quod e doctrina Epicuri dictum puto verbis Epicureis.

sed ab altera quoque parte licet proficere. respondetur ab adversario — vol. 994 CA. VI 154—155, confudisse illum quae aurium — i. e. quae sensuum sint et quae mentis. quod nullius scholae sectatoribus rectius obicitur quam Epicureis, a nemine sine dubio aliis obiectum magis miraremur quam ab homine Epicureo. Epicurum enim constat sensibus inter criteria secundum quae verum quid sit diiudicamus primum locum tribuisse. rationi ille fidem maiorem quam sensibus haberi noluit: πᾶς γὰρ λόγος ἀπὸ τῶν αἰσθή-

1) cf. Epicurus ap. Laert. l. s. p. 13, 12—15 Us. Lucr. IV 547—54: hasce igitur penitus voces cum corpore nostro exprimimus rectoque foras emittimus ore, mobilis articulatur verborum daedala lingua formaturaque labrorum pro parte figurat. hoc ubi non longum spatiumst unde una profecta perveniat vox quaeque, necessest verba quoque ipsa plane exaudiri discernique articulatum: servat enim formaturam servatque figuram.

2) contra Peripateticorum sententiam supra — p. 222 adn. 2 (Arist. probl. XI 23) — a nobis adlatam disputari monet Usenerus Epic. p. 317.

σεων ἤρτηται [Epic. fr. 36]. hic praeterea compluribus locis verba facit de dignoscendis in singulis verbis sonis et sententiis. conferre licet cum eis quae CA. IV 134 (Ph. I. II fr. 19) 6—13 et 137 (fr. 21) 11—13 leguntur talia: Ep. ep. I 37 (p. 4. 14 Us.) πρῶτον μὲν οὖν τὰ ὑποτεταγμένα τοῖς φθόγγοις, ὡς Ἡρόδοτε, δεῖ εἰληφέναι... Ep. fr. 36 (Laert. D. X 31): ... ἀρκεῖν γὰρ τοὺς φυσικοὺς χωρεῖν κατὰ τοὺς τῶν πραγμάτων φθόγγους. Ep. fr. 255 (Laert. D. X 33): παντὶ οὖν ὀνόματι τὸ πρῶτως ὑποτεταγμένον ἐναργές ἐστι.¹⁾ e Stoicis Boethum, Chrysippo aequalem, διάνοιαν inter ipsa iudicandi instrumenta eduxisse Laertius testis est.²⁾ sed haec quae nostro loco leguntur ab aliis quoque scholae sectatore proferri potuisse in hominem Epicureum concedendum erit. hunc huius inquisitionis fructum tenemus, certum ut spero, Epicureae doctrinae addictum fuisse illum cuius sunt quae volumen IV a praebet, diversas partes secutum esse voluminis 994 auctorem.

priusquam autem adcuratius de scriptore hoc Epicureo quae-ratur, perficienda sunt ea quae ad hunc excursus nos abduxerunt. circumspiciendum est, num aliis quoque locis quae in volumine IV a leguntur impugnentur in volumine 994 vel respiciantur. non iterum factum est, ut totae seruentur columnae quae nexu tam bene per-spicio inter se cohaereant, ut illae quas in p. 10 sq. comparavimus. at quod in his pro certo cognovimus quae ratio inter duos hos com-mentarios intercedat, si in utroque volumine easdem quaestiones tractari, eadem dicta adhiberi videbimus, statuamus necesse erit, e volumine IV a transscripsisse haec voluminis 994 auctorem.

quod in hos locos cadere credo.

CA. VI 163.
(vol. 994.)

φώνητος οὐ δύναμαι
cυν[ιδεῖ]ν, οὐ γὰρ...CENI
.....ME
...παραπλή[σια λέγ]ειν
5 καθάπερ καὶ τὸ κ[ε]λαρύ-
ζειν τὴν ΟΠΗΝ ΤΩΝ Υ
ΠΑΤΩΝ...ΠΩ καὶ τὸ Ο
ΙΑ. INT. Π...τῶν ψή
φ]ων ἤχ[ο]ς ΙΗ...Λ. ΛΟΝ
κτλ.

quamvis mutila sint quae in pagina e sexto volumine adscripta cognoscuntur, tamen quod ibi vs 8—9 manifesto ó τῶν ψήφων

1) haec ut adponerem monuit me Usenerus.

2) VII 54.

CA. IV 112 (fr. 2).

(παρόντων γὰρ)
ὀρ]θῶν ὀνομά[τ]ων ὁ ποιη-
τῆς] ἀπ' αὐτῶν λαμβά-
νει τοὺς] ἤχους, ὅταν εἴ-
πῃ 'τοῦ] μὲν <τε> προρέον-
5 τος ὑπ]ὸ ψηφίδες ἀπα-
σαι ὀχλεῦ]νται' νῦν γὰρ
ὡς μίμη]μα ὑπεβάλ-
λετο ὁ τ]ῶν ψήφων ἤχος
.....ως ἀλλαγῇ ὀνο-
10 μάτων καὶ] ῥήματος —

ἤχος legitur cohaerere haec certum est. quod in priore loco vs 5—7 exstare videtur τὸ κελарύζειν τὴν ὀπὴν τῶν ὑπάτων sensu caret. corrigendum credo τὴν <ρ>οπὴν¹⁾ τῶν ὑδά<τ>ων quod confirmatur eis quae ex persimili disputatione restant apud Hesychium et scho-liastam in ipsum hunc qui adhibetur Homeri versum Φ 261: κελα-ρύζει· ἤχει· φωνεῖ ἢ συνεχῶς ῥεῖ. ἔστι δὲ ἰδίωμα ἤχου (Hes. s. v. κελарύζει). κελарύζει· μετὰ κελάδου ῥεῖ (schol. Dind. IV 265) — κέλαδον fortasse in fine vs 9 restituendum erit. ut opposita sententia in hoc fragmento conspiciatur, initium ita fere supplendum censeo (ὅτι ἔνεστιν ταῖς φωναῖς φύσει ἤχος τις) ἀ]φώνητος — hac de ultima voce dubito.

pergo ad

CA. VI p. 144 conferendum cum his: CA. IV 120 (fr. 3).

	(praecedunt obscuriora.)	φαίνειν τ.....	4
17	ἀπ[ὸ] τοῦτ[ο]υ φανερώς..	ΤΑ εἰ γὰρ ὅτι ΑΤ.....	5
	.ΦΙΛΛ.....ν]ομίζ[ο]-	μενον καὶ τὸν λω[τὸν] λυ-	
	μεν καὶ [π]ρῶτον ΤΟΤΑΙ.	<π>εῖν δις τεθέντα...	
20	Τ.....Τ.Ν πολλάκι[ς	vs 7 κ charta	
	θ]έσεις ο.....ΥΝ ἢ λυπεῖν	CA. IV 127.	
	διὰ τὸν ἤ[χ]ον, ὡς τὸν λω-	(praecedunt obscuriora.)	
	τὸν καὶ τοὺς λωτοφά-	.....πο]λλάκι θέσεις	18
	γους Α.....Ε ΚΑΛΥ...	τέρπειν ἢ λυ]πεῖν διὰ τὸν	
	.ΝΑΙ...ΑΤ.... ὅ]νομα	ἤχον]...	
	κατὰ τὸν ἤ[χ]ον ἡδὺ τῇ	.....δ]ιὰ τὸν λω-	
	p. 145 ἀκο[ή] ΩΡ.ΘΕΠ.....	τὸν].....	
	.....	....ὄνο]μα ἡδὺ προσ-	24
	vs 21 verbum desidero quale	πίπτειν πρὸς] τὴν ἀκ[οήν].	
	τέρπειν.		

praeter id quod in uno haec ver-
santur argumento nil eruere licebit.
fortasse subest disputationi Homeri
locus i 91 sqq.:
οὐδ' ἄρα λωτοφάγοι μῆδονθ' ἐτά-
ροισιν ὀλεθρον
ἡμετέροις, ἀλλὰ ἐπὶ δόσαν λωτοῖο
πάσασθαι
τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιη-
δέα καρπὸν — κτλ.

eodem modo respicit CA. VI 171 ad ea quae exstant CA. IV 130:

CA. VI 171.

21 δυσχέρεια Π....Χ...ΙΝ
καὶ τῇ Κ...ΕΓ.....πρὸς
τοῦτο καθόλου τὴν δυσ-

CA. IV 130. (fr. 24.)

φησὶ τοίνυν
καὶ (?) [καθό]λου τὴν δυ[ση]-
χίαν οὐκ ἄλλοθεν π[α]-
ραγίνεσθαι, ἢ ἐκ τῇ[ς]

1) ῥοήν mavult Usenerus.

ηχίαν μὴ ΑΝΤΙΟΘΕΝ ΗΙΞ
τῆς δυστομ[ίας] παρα
(κολούθημα)

μὴ ἂν πόθεν ἦ quod vs 24 ex-
stare videtur caret structura.

eadem doctrina ab utroque exhibetur; hoc quoque loco — ut
p. 134. 137 factum vidimus — ille cui debentur quae in volumine
IV a exstant, alius refert sententiam, qua de in sequentibus pluri-
bus agit.

denique

CA. VI 143.

6 .ΑΠΑ.ΔΟΝΑΙ.ΟΗΔΕΙΑC
.φωνῆς ἄλλα ΠΩ μη-
δὲν ἡμᾶς ἄνευ τῶν φω-
νηέντων φθέγγεσθαι
10 .ΟΔ.καί.Ο. τοῖς μὴ
κτλ.

vs 7-8

.ΔΕΝΗ. ΑCONY

MH . .

charta

sine dubio eodem nexu cohaerent. sed quae priore loco in
tabula leguntur ita mendis obruta sunt, ut de sententia recuperanda
desperandum sit.

quae his ultimis paginis conposui, si deessent ea a quibus pro-
fecti sumus, id quidem docerent unum ex his scriptoribus alterius
sententias respexisse, illis debemus quod priorem fuisse voluminis
IV a auctorem, illius commentarium ante oculos habuisse eum, cuius
verba volumen 994 praebet, pro certo habemus.

dolendum est quod huius libelli apographum Neapolitanum tam
hiulecum est ac mendosum, ut de scriptoris doctrina paene nihil
statui possit. ad sonitus curam spectant fragmenta quae in ante-
cedentibus tetigimus omnia. ἡχος in ceteris quoque saepissime legi-
tur. sed in ultima modo scriptionis parte certiora quaedam cognosci
possunt. inde a pagina 181 disputationis terminus est ἡ τραχύτης¹⁾,
dicendi genus asperum quod efficitur cumulatis consonantibus et semi-
vocalibus. mutas litteras ille effert hac similitudine usus p. 183, 4 sq.
ὡςπερ κόλλα τις ἢ γόμ[φ]ο[c] ἢ εἴ τι τοιοῦτο π[ρ]ὸς τ[ῆ]ν ξυλίν[η]ν
κύ[ν]θ[ε]ιν, οὕτως ἔχει καὶ τὸ ἄφωνον πρὸς τὴν τῆς λέξεως κύμ-
πηξιν. hunc in modum ἡ τραχεῖα λέξις et quae huius dictionis
ceterae videntur species, ἡ λέξις εὐπαγής, ἡ πολυγράμματος¹⁾ etc.
tractantur usque ad finem libelli.

Oxoniense apographum plura praebere atque melius depicta

1) cf. Hermogenes π. ιδ. β' rh. Gr. ed. Speng. II 381 sq., Demetrius
π. ἐρμ. Sp. III 300 sq.

δυστομίας· ὁ γὰρ ἂν [φρά-
σαι τις μὴ δύναίτο, τ[οῦ]-
το οὐδὲ τὴν ἀκοὴν [ἡδέ-
ως προσδέχε<σθ>αι.

vs 20 TAI charta.

20

CA. IV 160. Col. LIX (fr. 11).

ἀποδοῦναι περὶ | ἀληθείας.
φρῆσιν, ὅτι οὐδὲν
δυνάμεθα φθέγγεσθαι χω-
ρὶς τῶν φωνηέντων· ἐν
γὰρ τοῦ[το]ις οὐδὲν ἀπερεί-
δεται], ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἡχος.

5

contendit Scottius¹⁾, quo adhibito haec ultima pars in plurimis bene
restitui poterit. de nexu qua haec cum volumine IV a iuncta sint
nova prolutum iri non credo.

Pergentibus nobis in via supra indicata quaenam ratio inter
volumen 1081 [CA. VII p. 81—123] et nostrum illud IV a inter-
cedat inquirendum est. Gomperzius²⁾ hoc quoque a Philodemo con-
scriptum credit duas ob causas. primum quod CA. VII p. 117 ma-
nifesto enuntiatum legitur quod praeterea exstat CA. IV p. 174.
tum quod CA. VII p. 100 et 103 impugnatur Heracleodorus aliquis,
quem inter adversarios numeret Philodemus in libri quinti col. XXI
vs 28 [CA. II 182. vol. Herc. Ox. II 139]. at quoniam de locis
ubi Heracleodorus commemoratur seorsum agendum erit, hoc inter-
dum mittamus. primum illud quod adinet verba utrique volumini
communia haec sunt: τὰς ἀκοὰς δοκεῖν ἡρωικῶν σωματίων ἀκούειν.
his verbis adversarii cuiusdam sententia in maius aucta, ut videtur,
refertur, qui postulaverat, ut personis ita digna fieret dictio, ut
aures quoque heroes sentirent loquentes. haec in volumine 1081
non uno loco reiciuntur, cf. CA. VII p. 114. 117. 120. in volumine
IV a pagina altera quae plane in eodem argumento versetur non
invenitur. at eo ipso loco — p. 174 — verba quae elegit scriptor
magis eius esse videntur, qui adversarii futilitates rideat, quam
eius qui alterius sententiam laudibus amplectatur. paucis ut quae
ipse sentiam aperiam: mihi haec non ab adversariis scripta videntur
— immo ab eodem, vel potius eisdem: nam in eis quoque quae in
CA. VII p. 81—123 ut unius voluminis 1081 reliquiae edita sunt
duo commixta esse volumina mihi persuasissimum est. ita autem
divido: cum volumine IV a componenda sunt omnia praeter ea quae
in pag. 81—93. 95. 98. 100 leguntur: haec autem cohaerent arctis-
sime cum IV b. in omnibus inter se conveniunt quae IV a et VII a,
quae IV b et VII b vocavi. in VII a quoque conspicuus est pulcher-
rimus ille calami ductus quem in IV a laudavi. eadem est pagel-
larum latitudo, totidem litterae in singulis versibus componuntur.
adest hic quoque linea illa qua in fine versus spatium expletur
in IV a.³⁾ πόημα⁴⁾, πόησις⁵⁾, ποιητικός⁶⁾ leguntur, plenioris scrip-
turae exemplum nullum. servatur iota, nusquam ei reperitur.
contra in VII b in paucis his fragmentis non desunt huius scripturae
exempla.⁷⁾

sunt in his pagellae dimidiatae; partes dexterarum vel sinistrearum,
superiores vel inferiores paginarum. summa cura quaesivi, itane ex

1) catal. p. 77.

2) Studien I. s.

3) p. 104, 5. 6. 105, 3. 9. 10 etc.

4) p. 101, 12. 104, 4. 7. 9. 109, 4. 6. 7. 9 etc.

5) p. 102, 9. 114, 12.

6) p. 46, 7.

7) κεινὴ p. 103, 3. 8. ἐπιγίνεται 83, 3. Εὐρεπίδης 89, 17.

his quaedam cohaereant, ut certo argumento opinio mea confirmetur. per multum molitus inveni demum quae eiusdem paginae partes videbantur, at ne haec quidem tota coire voluerunt. de his loquor.

CA. IV 171. CA. VII 86.

κᾶν ὅλως ἀγνο[ήσῃ] τὸ νο-
ούμενον, λέ[γειν] μ[η]δὲ ἐν
βλάπτειν, εἰ [κατ]ὰ τὸ ἴδιον
ἀγαθὸν ὁ ποιη[τῆς] μὴ ἀπο-
πίπτει· τίνα γ[ὰρ] τ[ὸ]ν τρόπον, ὡ
5 Κορύβαντες, ὅ[λως] τὸ πόημα
πάντες οὐχ [ὥς] τερέτιμα
καὶ κρούμα νο[οῦ]μεν, ἀλ-
10 λά λέξεις ἐκ τοῦ [καλ]ῶς συντί-
θεσθαι διανόημα σημαί-
νουσας, οἷον ὁ [λό]γος οὐ πέ-
φυκεν ἂν ὅλ[ως] ἀγ[νο]ῖται
τὸ νοοῦμεν[ον] .μενοντι
οὐκ ἀποπιπτ[ει] . . . προστίθει
15 οὐ καθ' ὃ ποιη[τῆς]. .NTAΛΞΞΕ
κτλ.

vs 6 ε[ἵπερ] scribendum censet Büchelerus

in his cohaerent manifesto quae in vs 1—12 utriusque paginae leguntur. contra sociari nullo modo possunt quae in inferioribus exstant. cum autem quae in CA. IV p. 171 a vs 12 leguntur in eodem pergant argumento, contra quae CA. VII 86, 13 sq. agnoscantur plane alio spectent¹⁾, altero loco falso duo fragmenta conglutinata esse statuimus. quod eo quoque conprobatur quod post νοοῦμενον, a qua voce incipit fragmentorum dissensus, maius conspicitur spatium, quam quanto in ceteris bini versus dirimi solent. quae ut tristia schedarum harum fata nuntiant tamen recte me iudicasse de volumine IV b et VII b demonstrant. in vol. IV a et VII a certissimo hoc argumento uti non licet, attamen cohaesisse haec ipsa fragmenta testantur. in inlustranda eadem Philoxeni ut videtur dictione versantur CA. IV 177 et CA. VII 94 — fr. 49 et 51 — poeta bonus qui sit plane eodem modo definitur CA. VII 120 et CA. IV 113 — fr. 46 et 47 —, non id adpetendum esse ut volgas delectet poeta, ut VII 121 ita IV 133 — fr. 56 et 57 — statuitur. itaque certum habeo ex eodem commentario haec petita esse.

pauca de ceteris voluminibus addenda sunt. vol. 1676. [CA. XI p. 147—66] de quaestionibus est plane diversi generis. εὐφωνία maxime in his tractatur cf. Col. XII p. 165 πῶς οὐκ, ἐὰν τὸ [μ]έ-

1) haec cum eis cohaerent quae CA. VII 92 tractantur.

[τ]ρον τις ἢ τὸ κῶλον ἐκβιάσῃ, διὰ τῆς μεταθέσεως ἀνελεῖ τὰ καὶ τὴν ἀκοὴν ἐπιτέρπως διατιθέντα, οὐ μέντοι γε, ὡς οὗτος οἶεται, συνάξει διὰ τούτου τὸ τὴν ἀ[ρε]τὴν τοῦ ποιήμ[α]τ[ο]ς ἐ[ν] εὐ[φ]ωνίᾳ κεῖσθαι. τὴν γὰρ εὐφωνίαν οὐκ . . . Col. VII p. 160: ἐκ τῆς μεταθέσεως δυσχεραίνομεν, ὑπὲρ οὗ τρόπου τοῦ παντὸς λα[λ]ήσῃ . . . ψυχαγωγία quoniam modo efficiatur quaeritur Col. IV p. 157 ὅτι οὐ διὰ τῶν τοῦ λόγου διανοη[μ]άτων καὶ λέξεων ἐξερ[γ]άζεται τὴν ψυχαγωγίαν, ἀλλὰ διὰ παραλλαπτόντων . . . cf. VII p. 159: ψ[υ]χαγωγούειν οὐ παρά τινος λαβόντες ἀλλ' αὐτοὶ γεννήσαντες . . ., σύνθεσις laudibus effertur Col. VIII p. 161 [συν]θέσει ὅταν εὐρίσκ[η]ται τὸ μὲν [κα]φές τὸ δ' ἀκαφέ[ς] ἢ τὸ μὲν [ε]ὐκρινές τὸ [δ'] ἀμ[φίβ]ολον ἢ τὸ μὲν [ἀ]τεῖον τὸ δ' ἐφαῦλον ἢ τι τῶν ἀνα[λόγ]ων τοῖς εἰρημένοις . . . cf. Col. II p. 155 ἀλλ' ὁμοῖα λέγεται κατὰ τὸ φαύλως ἐν τοιούτῳ συνκεῖσθαι καὶ τοῦτο κρείνεται νοήμα[τ]ος οὐκ [ε]ὐτυχεῖ δηλώσει . . . altiora quaedam tanguntur fr. IV p. 148: ἐπ[ὶ] τοὺς προλόγους ἀπιθανώτατον εἶ[ναι] δοκοῦς[ι] πρᾶγμα . . . et fr. V p. 149: ἀπαγγελεῖν [κ]αὶ περὶ ἀνδρῶ[ς] . . . π[ο]λυτρόπου καὶ πο[λ]υ[μ]νή[στου] . . . cum lanio comparatur poeta fr. XI p. 153, cum sculptore Col. III p. 156. in quibus sunt quae conveniunt cum eis quae de compositione (σύνθεσις) disserens in quinto libro exponit Philodemus. sed nexus qui inter fr. II p. 147 et CA. VII p. 90, quam paginam supra p. 19 volumini VII b addiximus, intercedit suspicari me facit volumen 1676 avulsam esse illius scriptionis (VII b) partem. — reliqua autem volumina tam exigui sunt ambitus, ut de his certa coniectura proferri nequeat.

haec igitur quo nexu cum ceteris cohaereant diiudicare non audeo; satis habeo quod de voluminibus quae in CA. t. IV., VII editae sunt certum ferre licuit iudicium.

restat ut de scriptionum quarum in CA. IV et VII continuas deteximus partes argumento exponatur et auctore. volumen IV a et VII a quod vocamus homini Epicureo tribuendum esse supra vidimus. sed adeuratus quoque de auctore statui posse credo. cuius voluminis enim fragmenta dum restituere studeo, haud paucis illum vidi quaesiisse, quatenam vis singulis insit litteris (fr. 1—16). indicabatur inserto φησὶν (IV 120 [= fr. 3] vs 18, IV 160 Col. LIX [= fr. 11] vs 2), indirecta quae in his plerumque adhibetur oratione, ex aliis doctrina haec repetita esse. quae cum reputarem memoria occurrit loci alicuius e Philodemi libro quinto, quem adponam.¹⁾

CA. II 187 [= II 200], vol. Herc. Ox. II 144.

.....
(praecedunt incerta.)
...καὶ μηδ' ὅταν τὴν

4

1) in quo quod vs 9 et 11 licet describere emendatum Usenero debeo.

his quaedam cohaereant, ut certo argumento opinio mea confirmetur. per multum molitus inveni demum quae eiusdem paginae partes videbantur, at ne haec quidem tota coire voluerunt. de his loquor.

CA. IV 171. CA. VII 86.

5 κἄν ὅλως ἀγνο[ήσῃ] τὸ νο-
ούμενον, λέ[γειν] μ[η]δὲ ἐν
βλάπτειν, εἰ [κατ]ὰ τὸ ἴδιον
ἀγαθὸν ὁ ποιη[τῆ]ς μὴ ἀπο-
πίπτει· τίνα γ[ὰρ] τ[ὸ]ν τρόπον, ὡ
Κορύβαντες, ὁ[λως] τὸ πόημα
πάντες οὐχ [ὡς] τερέτιμα
καὶ κροῦμα νο[οῦ]μεν, ἀλ-
10 λὰ λέξεις ἐκ τοῦ [καλ]ῶς συντί-
θεσθαι διανόημα σημαί-
νουςας, οἷον ὁ [λό]γος οὐ πέ-
φυκεν ἂν ὅλως ἀγ[νο]ηται
τὸ νοοῦμεν[ον] .μενοντι
οὐκ ἀποπιπτ. . . . προστιθεται
15 οὐ καθ' ὁ ποιη[τῆ]ς. . . ΝΤΑΛΕΞΕ
κτλ.

vs 6 ε[ἵπερ] scribendum censet Büchelerus

in his cohaerent manifesto quae in vs 1—12 utriusque paginae leguntur. contra sociari nullo modo possunt quae in inferioribus exstant. cum autem quae in CA. IV p. 171 a vs 12 leguntur in eodem pergant argumento, contra quae CA. VII 86, 13 sq. agnoscantur plane alio spectent¹⁾, altero loco falso duo fragmenta conglutinata esse statuimus. quod eo quoque conprobatur quod post νοοούμενον, a qua voce incipit fragmentorum dissensus, maius conspicitur spatium, quam quanto in ceteris bini versus dirimi solent. quae ut tristia schedarum harum fata nuntiant tamen recte me iudicasse de volumine IV b et VII b demonstrant. in vol. IV a et VII a certissimo hoc argumento uti non licet, attamen cohaesisse haec ipsa fragmenta testantur. in inlustranda eadem Philoxeni ut videtur dictione versantur CA. IV 177 et CA. VII 94 — fr. 49 et 51 — poeta bonus qui sit plane eodem modo definitur CA. VII 120 et CA. IV 113 — fr. 46 et 47 —, non id adpetendum esse ut volgus delectet poeta, ut VII 121 ita IV 133 — fr. 56 et 57 — statuitur. itaque certum habeo ex eodem commentario haec petita esse.

pauca de ceteris voluminibus addenda sunt. vol. 1676. [CA. XI p. 147—66] de quaestionibus est plane diversi generis. εὐφωνία maxime in his tractatur cf. Col. XII p. 165 πῶς οὐκ, ἐὰν τὸ [μ]έ-

1) haec cum eis cohaerent quae CA. VII 92 tractantur.

[τ]ρον τις ἢ τὸ κῶλον ἐκβιάσῃ, διὰ τῆς μεταθέσεως ἀνελεῖ τὰ καὶ τὴν ἀκοὴν ἐπιτέρπως διατιθέντα, οὐ μέντοι γε, ὡς οὗτος οἶεται, συνάξει διὰ τούτου τὸ τὴν ἀ[ρε]τὴν τοῦ ποιή[α]τ[ο]ς ἐ[ν] εὐ[φ]ωνίᾳ κείσθαι. τὴν γὰρ εὐφωνίαν οὐκ . . . Col. VII p. 160: ἐκ τῆς μεταθέσεως δυσχεραίνομεν, ὑπὲρ οὗ τρόπου τοῦ παντός λα[λ]ήσω . . . ψυχαγωγία quoniam modo efficiatur quaeritur Col. IV p. 157 ὅτι οὐ διὰ τῶν τοῦ λόγου διανοη[μ]άτων καὶ λέξεων ἐξερ[γ]άζεται τὴν ψυχαγωγίαν, ἀλλὰ διὰ παραλλαττόντων . . . cf. VII p. 159: ψ[υ]χαγωγούειν οὐ παρά τινος λαβόντες ἀλλ' αὐτοὶ γεννήσαντες . . ., σύνθεσις laudibus effertur Col. VIII p. 161 [συν]θέσει ὅταν εὐρίσκ[η]ται τὸ μὲν [κα]φές τὸ δ' ἀσαφές[ε] ἢ τὸ μὲν [ε]ὐκρινές τὸ [δ'] ἀμ[φίβ]ολον ἢ τὸ μὲν [ἀ]σ[φ]α[ρ]τεῖον τὸ δ' ἐφ[α]υλ[ο]ν ἢ τι τῶν ἀνα[λόγ]ων τοῖς εἰρημένοις . . . cf. Col. II p. 155 ἀλλ' ὁμοῖα λέγεται κατὰ τὸ φαύλως ἐν τοιούτῳ συνκείσθαι καὶ τοῦτο κρείνεται νοήμα[τ]ος οὐκ [ε]ὐτυχ[ε]ὶ δηλώσει . . . altiora quaedam tanguntur fr. IV p. 148: ἐπ[ὶ] τοὺς προλόγους ἀπιθανώτατον εἶ[ναι] δοκοῦς[ι] πρᾶγμα . . . et fr. V p. 149: ἀπαγγελεῖν [κ]αὶ περὶ ἀνδρ[ό]ς . . . π[ο]λυτρόπου καὶ πο[λ]υ[μ]νή[σ]του? . . . cum lanio comparatur poeta fr. XI p. 153, cum sculptore Col. III p. 156. in quibus sunt quae conveniunt cum eis quae de compositione (σύνθεσις) disserens in quinto libro exponit Philodemus. sed nexus qui inter fr. II p. 147 et CA. VII p. 90, quam paginam supra p. 19 volumini VII b addiximus, intercedit suspicari me facit volumen 1676 avulsam esse illius scriptionis (VII b) partem. — reliqua autem volumina tam exigui sunt ambitus, ut de his certa coniectura proferri nequeat.

haec igitur quo nexu cum ceteris cohaereant diiudicare non audeo; satis habeo quod de voluminibus quae in CA. t. IV., VII editae sunt certum ferre licuit iudicium.

restat ut de scriptionum quarum in CA. IV et VII continuas deteximus partes argumento exponatur et auctore. volumen IV a et VII a quod vocamus homini Epicureo tribuendum esse supra vidimus. sed accuratius quoque de auctore statui posse credo. cuius voluminis enim fragmenta dum restituere studeo, haud paucis illum vidi quaesivisse, quatenus vis singulis insit litteris (fr. 1—16). indicabatur inserto φησὶν (IV 120 [= fr. 3] vs 18, IV 160 Col. LIX [= fr. 11] vs 2), indirecta quae in his plerumque adhibetur oratione, ex alius doctrina haec repetita esse. quae cum reputarem memoria occurrit loci alicuius e Philodemi libro quinto, quem adponam.¹⁾

CA. II 187 [= II 200], vol. Herc. Ox. II 144.

.....
(praecedunt incerta.)
4 . . . καὶ μηδ' ὅταν τὴν

1) in quo quod vs 9 et 11 licet describere emendatum Usenero debeo.

5 σύνθεσι[ν] ἐπαινῶμεν, ἀ-
ποσπᾶ[ν] α[ὐ]τὴν τῶν ὑπο-
τεταγμένων. τὰ δὲ
περὶ τῶν στοιχείων, ἐ-
10 ν ο[ἱ] τὴν κρίσιν εἰν[α]ί φη-
σι τῶν σπουδαίων ποι-
ημάτων, τίνος αὐτῶ[ι]
καὶ πόσης ἡδονῆς [γ]έ-
με[ι] παριστακότες ἐν
15 τ[ῶ]ι δευτέρῳ τῶν ὑ-
πομνημάτων, δι[ὰ] τὸ
καὶ περὶ ποιήματος εἶ-
ναι κοινῶς, ἀποδοκιμά-
ζομε[ν] παλλιλλογε[ῖ]ν,
20 ὥς[τ]ε τὰς παρὰ Ζήνωνι
δόξας ἐπικόψαντες
ἤδη μεμνηκυσμένον
τὸ σύγγραμμα καταπαύ-
ομεν.

in quibus verba τὰ δὲ περὶ τῶν στοιχείων, ἐν οἷς τὴν κρίσιν εἶναί φησι τῶν σπουδαίων ποιημάτων, nullus dubito quin ita ver-
tenda sint: quae autem de litteris, in quibus iudicium ille inesse
dixit, num valeant quid poemata etc. στοιχεῖα potuerant sane dicta
esse elementa i. e. summa praecepta, quibus derigi ille iusserat
de poematis iudicium — sed exspectaremus τὰ περὶ τῶν τῆς κρί-
σεως στοιχείων — neque bene subiunguntur quae vs 11—13 le-
guntur: τίνος αὐτῶ [scil. scriptori illi] καὶ πόσης γέμει ἡδονῆς.
quodsi ipsum volumen IV a in his respicitur, haec quae IV a VII a
hucusque vocavi Philodemi sunt libri de poematis secundi reliquiae.
refertur enim in his de scriptoris cuiusdam sententia qui mirum
quantum tribuit singulis litteris cf. inprimis p. 115, 3 sq. [= fr. 4]
καθόλου γὰρ τὴν τοῦ μὴ πρὸς τὸ ἄλφα συναφὴν ἀτοπὸν τι ἔχειν
περισπῶσαν . . ἡμῶν τὴν ἔννοιαν ἐπὶ ψυχικὴν τινα διάνοιαν —
non totum librum in disputatione de litterarum vi versatum esse
docent fragmenta. immo haec ipsa pars fuisse videtur quaestionis
quaenam in poematis sit vis soni. omnia enim haec fragmenta quae
ad ἦχον spectant manifesto inter se cohaerentia quin secundo Phi-
lodemi libro tribuenda sint dubium esse nequit. contra quae prae-
terea in vol. IV a VII a leguntur de compositione et delectu verbo-
rum, de poetae officio, num eidem libro adiudicanda sint dubitari
sane potest. sed quoniam ab eodem scriba haec exarata sunt omnia,
quoniam frustra circumspexi vestigia quibus seorsum haec olim tra-
dita esse indicetur, iungenda interdum haec putavi.

quae sufficiant de volumine IV a VII a, Philodemi libro se-
cundo, cuius fragmenta in sequentibus proponam.

sed erant quae ut IV a, seponenda duximus p. 9 haec in
singulis mire congruunt cum libri secundi Philodemi fragmentis.
quod ita explicandum esse crediderim, ut scriptoris quem secuturus
sit primum paucis Philodemus indicaverit sententiam, quemadmodum
in libris de re musica factum videmus. sed cavendum erit, ne nimis
tribuamus fragmentis his perditissimis. e quibus quae aliquatenus
quidem intellegi possunt addidi in calce huius scriptionis.

ad quaestiones plane alias volumen IV b VII b nos deducit.
inquiritur, utrum praeferendus sit poeta qui fabulae argumentum
ipse invenerit, an ille qui ab alio inventum melius excoluerit — cf.
CA. VII 91. 93. CA. IV 195. 172 —, num ei solum laudandi sint
qui honestae vitae et proborum morum personas in poematis ex-
hibeant, an ei quoque qui improbas potius imitentur — cf. CA. VII
88. 89. 95. CA. IV 201. id ipsum fortasse quod in diiudicandis
poematis respiciendum hoc esse negat scriptor — probine depin-
gantur mores an improbi — ad Philodemum facit. accedit quod
Stoicorum rideri videntur de poetae officio praescripta.¹⁾ denique
dictionem ab auctore adhibitam esse quae Philodemo est in deliciis
Gomperzius adnotavit.²⁾ itaque haec quoque fragmenta viginti et tria
Philodemo ego tribuerim.

ultimo loco quaerendum reliqui, num inde fortasse efficere quid
liceat de librorum singulorum auctoribus, quod in nonnullis nomi-
natur Heracleodorus, homo ceteroqui non minus ignotus quam haud
pauci alii quorum memoria ex his chartis suscitata est. proficiscen-
dum est a Philodemi in libro quinto verbis, quae ita scribenda esse
censeo.

CA. II 182, vol. Herc. Ox. II 139.

23 ἀλλὰ γὰρ ἐ[π]εὶ καὶ τὰ
πρὸς τοῦτον εὐτρέπις-
25 ται, τὰ [ἐπὶ] τῷ Κρα[τίπ]-
πῳ ? πρέπει θ[ε]ω[ρ]ῆσαι·
ἀπο[τυ]χάνει τοίγαρ
οὖν [τῆ]ς Ἡρακλεοδώρου
καὶ τῶν ὁμοίων δό[ξ]ης,
30 οὐ γ[ὰρ] τὴν σύνθεσιν, ἀλ-
λὰ τὴν ἐπιφαινομένην
α[ὐ]τ[ῆ]ς φωνὴν ἐπ[αινεῖ],
ὥς καὶ τῆς Ἀνδρομέν[ου]ς³⁾,
πά[ν]τη γε νομίζων ὁ-
35 μολογεῖν αὐτὸν καὶ διὰ
πα[ν]τὸς τοῖς εἰρημένοις.

1) VII 90. Usen. Ep. s. v. Cτωικοί.

2) IV 198 καὶν βάλη καλῶς, cf. Studien I. s.

3) hic recurrit CA. IV 200 = fr. 67, ubi praecedat sententia vere
Epicurea. an hic latet ib. 113 = fr. 47?

adversario, cui quod nomen fuerit — Κράτιππος an Κρατερὸς an Κρατύλος an Κρατῖνος — incertum manebit, obicitur error, quem in enarranda Heracleodori de compositionis pretio sententia commiserit. quonam igitur animo in Heracleodorum fuerit ipse Philodemus hoc e loco non adsequimur.

sed alium invenisse mihi videor, ubi ipse Philodemus hanc sententiam quae Heracleodoro supra adscripta est vehementer reprehendit:

CA. II 181, vol. Herc. Ox. II 138.

28 [ἄ-
θλιομ μὲν γὰρ κ[αὶ τὸ τὴν
30 ἐπι[φ]αινομένην τῇ[ι
συνθέσει τῶν λέ[ξε]ων
εὐφωνίαν εἰσάγειν καὶ
ταύτης ἀνατιθέναι τὴν
γνώσ[ι]ν τῇ τριβῇ τῆς ἀ-
35 κοῆς, ἀθλιώτερον δὲ
κτλ.

haec sine dubio ad eandem spectant doctrinam; quam cum e priore loco Heracleodori esse comperimus, tum ex altero licet statuere ab ipso Philodemo impugnatam esse.

reliqui autem de Heracleodoro loci obscuriores sunt, quam ut certa sententia eruatur — praeter unum hunc ubi ita contra illum disputatur.

CA. VII p. 100 (vol. VII b).

..... κεινέι
γὰρ οὐ τὰ ἀπόητα, ἀλλὰ τὰ
5 πεπονημένα: διανοήματα δὲ
καὶ ταῦτ' ἔστιν, Ἡρακλε-
οδώρου νομίζοντος ὅλως νό-
ημα μὴ κεινέιν, ἀλλ' οὐ μόνον
τὸ ἀπόητον ὥστε [κα]τα-
10 γελάστως ἐπιφέρει * * *

rest. Usener. Epic. s. v. Ἡρακλεόδωρος.

Heracleodorus animos movendi vim in sententia inesse negaverat. contra monetur sententiam a poeta artificiose excultam hac vi praeditam fore, incultam non fore.

hoc quoque loco plane contraria censuisse Philodemum licet demonstrare. ille sententiis primarium in poematis adtribuerat locum. conferantur verba, quae subsequuntur ea quae in pagina hac adhibui.

CA. II 181, vol. Herc. Ox. II 138.

.. (ἄθλιομ μὲν vs 28)
... ἀθλιώτερον δὲ τὸ
τὴν σύνθεσιν αὐτὴν τῶ[ν]
λέξεων, διανοία γινω- || p. 182
ριζομένην, πότερον φαύ-
λα ἢ σπουδα[ῖα] ἔχει
τα]ῖς ἀλόγοις ἀκ[οαῖ]ς καὶ
μηθὲν πολυπραγμο-
νούσαις τῶν ἐπιτευγμά-
των ἢ διαπτωμά[των]
ἀνάπτειν.

certum iam Heracleodorum Philodemi habebimus adversarium. atque hoc novum nobis praebet indicium volumen IV b VII b ipsius Philodemi continere scriptionem.

in fine praefationis, quid singulis his disputationibus adsecutissimus placet componere. in quarto et septimo CA. voluminibus duarum scriptionum partes continuas deteximus. alteram Philodemi libri secundi reliquias praebere ex ipsius in libro quinto verbis conclusimus; alteram eidem tribuendam esse veri simillimum visum est. ceterum contra ea quae in Philodemi libro secundo leguntur disputantem cognovimus illum, cuius verba servavit volumen 994, quem ab Epicureorum doctrina alienum fuisse exposuimus. unum hoc miri quid habet, quod repertus est in bibliotheca, a Philodemi fautore sive Piso is fuit sive alius quis condita, libellus in quo huius impugnantur sententiae. sed huius domus quae fuerint fata nescimus. id videmus etiam post Philodemi tempora libros additos esse.¹⁾ et quoniam de voluminis 994 ratione iudicare aliter non possumus, quam fecimus supra p. 13 sqq., statuamus necesse est adversariorum quoque libris contra ipsos Philodemi commentarios conscriptis locum in huius bibliothecae pluteis concessum esse. fortasse Philodemus ipse ut Chrysippi²⁾ sibi libros comparaverat ita aequalis quoque adversarii accivit libellum, ut quae ille contra monuerat agnosceret et occasione data refutaret.

1) Scottius, catal. p. 15; vol. 817 carmen de bello Augusti Aegyptiaco. Baehrens poet. lat. min. I 212 sq.

2) vol. 1038 Χρυσιππου περὶ προνοίας β'. Gercke Chrysippea fr. 19—25.

ipsa Philodemi fragmenta una cum his prolegomenis eduntur in Fleckeiseni annalium tom. suppl. XVII p. 237 sqq.

Vita.

Fridericus Augustus Hausrath natus sum die XX mens. Iun. a. MDCCCLXV Caroliruhæ patre Adolfo, matre Enrietta e gente Fallenstein, quibus superstitibus gaudeo. fidem profiteor evangelicam. anno MDCCCLXIX Heidelbergam transmigraverunt parentes, ibique a. MDCCCLXXIII—VIII gymnasium adii, quod Uhligio etiamnunc floret rectore. ab a. MDCCCLXXVIII—LXXXIII gymnasium frequentavi Mannhemienſe. maturitatis testimonio instructus Heidelbergæ studiis historicis et philologicis per ter sex menses operam navavi. vere a. MDCCCLXXXV hanc almam Musarum sedem adii, cuius per quinquens sex menses civis fui. autumno anni MDCCCLXXXVII Heidelbergam redii. ubi per menses hibernos moratus, vere anni insequentis examen, quod superandum est eis qui appetunt facultatem docendi in re publica Badarum, Caroliruhæ absolvi.

docuerunt me VV. CC. Bartsch, Brandt, de Duhn, Erdmannsdoerffer, Fischer, Osthoff, Rohde, Schoell, Uhlig, Wachsmuth, Winkelmann, Zangemeister Heidelbergenses, Buecheler, R. Kekulé, Kueppers, Luebbert, Menzel, Meyer, Nissen, Schwartz, Usener Bonnenses. seminariorum philologorum Heidelbergensis et Bonnensis — per sex menses illius per terna semenſtria huius — sodali esse mihi licuit egregia in me Schoelli Wachsmuthi, Buecheleri Luebberti Useneri benevolentia. seminarii historici sodalibus benigne me adscripsit Nissen; exercitationibus me admiserunt philologicis Buecheler, Schwartz, Uhlig, epigraphicis Buecheler, Zangemeister, historicis Erdmannsdoerffer, palaeographicis Menzel, paedagogicis Uhlig, archaeologicis de Duhn, Kekulé.

Praeceptoribus omnibus gratias habeo maximas; inprimis vero F. de Duhn, Buechelero, Kekulé, Nisseno, Usenero quid debeam nunquam obliviscar.

Sententiae controversae.

I.

In Euripidis fabulis codicis S [archetypi deperditi codicis L (Laurentiani 32, 2) et P (Palatini inter Vaticanos 287, cuius pars abscissa est cod. G Laurentianus 172)] lectiones his locis contra Prinziū, novissimum editorem, defendo.

- Alcest. vs. 190. ἡ δὲ λαμβάνουσ' ἐν ἀγκάλαις
ἡσπάζετ' ἄλλοτ' ἄλλον· — ἐς ἀγκάλας rell.
„ vs. 247. . . δύο κακῶς πεπραγότας,
οὐδὲν θεοὺς δράσαντας ἀνθ' ὅτου θανεῖν.
θανεῖν L, θανῆ rell.
„ vs. 333. οὐτ' εἶδος ἄλλως ἐκπρεπεστάτη γύνη.
εὐπρεπεστάτη rell.
Med. vs. 988. ἄταν δ' οὐχ ὑπεκφεύζεται —
ita L, ὑπεφ P — ὑπερ rell.
Hec. vs. 531. κἀγὼ παραστὰς εἶπον ἐν μέσοις τάδε —
καταστὰς A, a.

II.

Thucyd. IV 118 — p. 305, 3 Bekk. — τοὺς δ' ἐν Κυθήροις μὴ ἐπιμειζομένους ἐς τὴν συμμαχίαν, μήτε ἡμᾶς πρὸς αὐτοὺς μήτε αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς — corrige: μήτε ὑμᾶς πρὸς αὐτοὺς μ. ἀ. πρ. ἡ.

III.

instrumenta foederum quae Thucydides servavit haud recte Kirchhoffius corrigendo ad solemnem foederum, qualem e lapidibus cognovimus tenorem revocavit.

IV.

inscriptio Pompeiana parietaria quam edidit Mavius bullet. 1878 p. 190:

C. Hadius Ventrío eques
natús Romanus inter beta[m] et brássica[m]
versus est in hominem confictus qui ex rure ortus inter equites Romanos sedem postea obtinuit.

V.

inscriptio Pompeiana parietaria quam edidit Fiorellius — atti della acad. dei Lincei serie terza t. III p. 239.

Cantabunt mihi

versus Vergiliani — ecl. V 72 — initium est.

VI.

Lucilii fragmentum 115 Baehr. ad gladiatorem spectat generis illius quod Samnites vocabatur; septem enim illos pinnae in galea gestasse monumenta docent. cf. Henzen, dissert. della pontif. acad. Rom. di archeol. XII. 1852. tav. VII 2. 7. Bartoli lucern. sepulcr. I. 22.

VII.

Athenagoras supplicatio pro Christianis c. 15 (p. 66 Otto)
Ὡς γὰρ ὁ κεραμεὺς καὶ ὁ πηλός (ὕλη μὲν ὁ πηλός, τεχνίτης δὲ ὁ κεραμεύς), καὶ ὁ θεὸς δημιουργός, ὑπακούουσα δὲ αὐτῷ ἡ ὕλη πρὸς τὴν τέχνην verba καὶ ὁ πηλός delenda sunt.

VIII.

grammaticorum duorum nomina latent in Demetrii Byzantii περὶ ποιημάτων fr. 15 (CA. V p. 9, vol. Herc. Ox. I p. 108):

καὶ τὰ Πολυδ[εύ]-
κους καὶ τὰ Εὐ[φρ]ονίδου
διηρημένα μὲν τι-
να καὶ ψευδῇ προφ[ερόμε-
να] σημαίνει· καθό-
λου δ' οὐκ ἔστιν ἀνυ-
πότακτα.

IX.

in vetustissimo illo de nomi Pythici partibus testimonio — Dem. Byz. π. ποιημ. fr. 21 (CA. V p. 11, vol. Herc. Ox. I p. 121 a) — quod protraxit Bergk — poet. lyr. III⁴ p. 170 adn. 1 — prima verba ita scribenda sunt:

[με-
τὰ τοῦτο [σπ]ονδ[εῖ]ο[ι], ὁ-
τ[ι] τῷ θεῷ] νεικήσαν-
τι σπονδὰς ἐπιτελοῦ-
σιν οἱ περιοι[κ]οῦντες τὸν
τ[ό]πον ἐκείνον.

cf. Pollux IV 84 τὸ σπονδεῖον δημοῖ τὴν νίκην τοῦ θεοῦ. σπονδή, ὅτε Bergk.